

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Sosiaalipsykologian laitos	
Tekijä-Författare-Author Hiltunen, Anette			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Koettu epäoikeudenmukaisuus työympäristössä yksilöllisten arvojen näkökulmasta			
Oppiaine-Läroämne-Subject Sosiaalipsykologia			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2003-11-10	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 64 + liitteet 9
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Tutkimukseni tavoitteena on yksilön arvojen sekä oikeudenmukaisuuden yhteyksien selvittämiseen. Tarkoituksena on kartoittaa, miten ihmiset arvelevat eri arvoja tärkeänä pitävien henkilöiden kokevan epäoikeudenmukaisuutta. Lisäksi on tarkoitus selvittää, ovatko kaikki Schwartzin arvotyyppien edustamat arvot relevantteja tutkittaessa epäoikeudenmukaisuutta työympäristössä. Kolmantena tavoitteena on tarkastella aineistoa siinä valossa, nouseeko siitä jotain uutta aikaisempaan oikeudenmukaisuus teoriaperinteeseen liittyvää, kun tarkastellaan oikeudenmukaisuutta arvoriikkomusten kautta. Tutkimukseni teoreettisina viitekehyksinä toimii Schwartzin arvoteoria sekä jakava -, menettelytapojen ja sosiaalisen vuorovaikutuksen oikeudenmukaisuus. Tutkimus toteutettiin kvalitatiivisesti fokusryhmähaastattelun avulla. Näihin haastatteluihin osallistui yhteensä 17 henkilöä. Analysoin aineiston kahdessa osassa. Ensimmäiseksi luokitin aineiston sisällönanalyysin avulla. Tämän jälkeen tarkastelin luokkia Schwartzin arvotyyppologiaan näkökulmasta teorialähtöisen analyysin tavoin.</p> <p>Aineistosta syntyi kuusi erilaista luokkaa, joista kolmea ensimmäistä kutsun pääluokiksi. Niissä epäoikeudenmukaisuutta koettiin tilanteissa, jotka liittyivät tiedon kulkuun organisaatiossa, etenemiseen uralla, kiitokseen työstä, ja luovuuden rajoitukseen. Pääluokkien lisäksi epäoikeudenmukaisuutta koettiin myös tilanteissa, jotka kytkettiin epätasapuoliseen kohteluun, empatiaan, työympäristön siisteyteen, sääntöjen rikkomiseen sekä rajoitettuihin toimintamahdollisuuksiin.</p> <p>Analyysin toisessa osassa yhdistin luokat Schwartzin arvotyyppologiaan. Typologian yksilökeskeiselle puolelle sijoittuvat luokat seuraavasti. Itseohjautuvuuden ja virikkeisyyden arvotyyppien arvoja tärkeänä pitävien ihmisen uskottiin kokevan epäoikeudenmukaisuutta, jos luovuutta rajoitettiin tai yrityksen sisäisessä tiedon kulussa oli ongelmia. Henkilö, jolle suoriutumisen ja vallan arvotyyppien arvot ovat tärkeitä, arveltiin kaikissa ryhmissä kokevan epäoikeudenmukaisuutta silloin, kun joku muu saa kiitoksen hänen itsensä tekemästä työstä. Mielihyvän arvotyyppien arvoja arvostavan henkilön uskottiin kokevan epäoikeudenmukaisuutta, jos hänen toimintamahdollisuuksia rajoitettiin. Tiukka taloudellinen tilanne, rutiinit, säännöt ja käskyt yhdistettiin epäoikeudenmukaisuuden kokemiseen. Yhteisökeskeisellä puolella korostuivat puolestaan seuraavat luokat. Universalismin ja hyväntahtoisuuden arvotyyppien arvoja kunnioittavan yksilön uskottiin kokevan erityisesti epäoikeudenmukaisuutta, jos häntä ei kohdeltu tasapuolisesti. Tämän lisäksi myös empatia, toisen puolesta koettu epäoikeudenmukaisuus nousi esiin tämän arvoparin kohdalla. Henkilö, jolle perinteiden ja turvallisuuden arvotyyppien arvot ovat tärkeitä, uskottiin kokevan epäoikeudenmukaisuutta, jos kollega eteni urallaan tai jos sääntöjä rikottiin tai jos työympäristön siisteyden ei huolehdittu.</p> <p>Päälähteet:</p> <p>Deutsch, M. (1985). Distributive justice. A Social-Psychological Perspective. New Haven: Yale University Press.</p> <p>Folger, R. – Cropanzano, R. (1998). Organizational justice and human resource management. London: SAGE Publications</p> <p>Schwartz, S. H. (1992). Universals in the content and structure of values: theoretical advances and empirical tests in 20 countries. Teoksessa: Zanna M. P. (toim.): Advances in experimental Social Psychology, vol 25. San Diego: Academic Press.</p> <p>Tuomi, J. (2002). Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Helsinki: Tammi.</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords epäoikeudenmukaisuus fokusryhmähaastattelut arvoteoria työelämä - tiedonkulku - urakehitys työelämä - kiitokset työelämä - luovuus - rajoitukset yksilö - arvot - haastattelututkimus			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			